

Bromölla kommun

Patientsäkerhetsberättelse
Elevhälsans medicinska insats
2025 Bromölla kommun

Bromölla 2026-02-27

Maria Nilsson

Skolsköterska med medicinskt ledningsansvar

Innehåll

Inledning.....	3
Patientsäkerhet	3
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerheten	4
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet.....	4
Hantering av klagomål och synpunkter.....	4
Samverkan för att förebygga vårdskador	4
Skolsköterskans och skolläkarens uppdrag	5
Vårdnadshavares delaktighet.....	6
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits under 2025 samt vilka åtgärder som genomförts för att öka patientsäkerheten	6
Avvikelser 2025	10
Övergripande mål och strategier för kommande år	11
Bilaga 1	13
Vanligaste kontakterna i EMI 2025	13
Antal som tackat nej till erbjuden vaccination 2025	13
Skolsköterskans årshjul för årskurs F-6	14
Skolsköterskans årshjul för årskurs 7-9.....	14

Inledning

De medicinska insatserna inom elevhälsan i Bromölla kommun omfattar de insatser som skolläkare och skolsköterska utför.

Personal inom elevhälsans medicinska insats, EMI, står under Socialstyrelsens tillsyn och ses som en hälso- och sjukvårdsverksamhet. Insatserna ska därför bedrivas i enlighet med hälso- och sjukvårdslagen. (2017:30 HSL)

Hälso- och sjukvården ska bedrivas så att den uppfyller kraven på en god vård. Det innebär att vården särskilt skall:

1. Vara av god kvalitet och tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet.
2. Vara tillgänglig.
3. Bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet.
4. Främja goda kontakter mellan patient och hälso- och sjukvårdspersonal.

Enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) ska alla vårdgivare skriva en patientsäkerhetsberättelse varje år där arbetet kring patientsäkerhet redovisas.

Patientsäkerhet

Enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659) ska vårdgivare dokumentera hur det organisatoriska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet är fördelat inom verksamheten.

Patientsäkerhetsarbete är viktigt för att uppnå en god kvalitet på hälso- och sjukvård.

Patientsäkerhet handlar ytterst om skydd mot vårdskada. Med vårdskada menas kroppslig eller psykisk skada eller lidande som en patient drabbas av i kontakten med hälso- och sjukvården.

Syftet med patientsäkerhetsarbete är att bidra till att minska antalet vårdskador och risker i hälso- och sjukvården. Detta ska i första hand ske genom förebyggande åtgärder.

Vårdgivaren ska senast den 1 mars varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse av vilken det ska framgå:

1. Hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits under föregående kalenderår.
2. Vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten.
3. Vilka resultat som uppnåtts.

Patientsäkerhetsberättelse skrivs en gång/år av den person som uppbär medicinskt ledningsansvar (MLA).

Patientsäkerhetsberättelsen ska hållas tillgänglig för den som önskar ta del av den. (SPS 2010:659)

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerheten

Inom all kommunal hälso- och sjukvård, skall det enligt Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret. Om verksamhetschefen saknar hälso- och sjukvårdsutbildning, skall det medicinska ledningsansvaret (MLA) delegeras till annan person med sådan kompetens.

All hälso- och sjukvårdspersonal har eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras efter gällande lagar och följa riktlinjer och rutiner som gäller för verksamheten.

Skolläkaren har det övergripande medicinska ansvaret.

Verksamhetschef, tillika enhetschef för centrala elevhälsan har det samlade ansvaret för patientsäkerhetsarbetet.

I Socialtjänstlagen (2025:400) framgår att myndigheter vars verksamhet berör barn och unga är skyldiga att genast anmäla till socialtjänsten om de i sin verksamhet får kunskap om något som kan innebära att socialtjänsten behöver ingripa till ett barns skydd. I sådana fall skrivs en orosanmälan.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659, kapitel 6 och 7)

Såväl skolsköterskor som skolläkare har eget medicinskt yrkesansvar för det direkta vårdarbetet.

Det är skolsköterskans och skolläkarens ansvar att rapportera om kvalitén i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses. Varje medarbetare är skyldig att identifiera avvikelser och risker i verksamheten och rapportera dessa. Detta sker skriftligt i en avvikelse rapport.

Avvikelse rapporten hanteras sedan i verksamheten och rapporteras i kommande patientsäkerhetsberättelse. Avvikelsen bedöms utifrån allvarlighetsgrad och sannolikheten för upprepning och uppföljning sker efter analys.

Händelser som har medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada ska anmälas av verksamhetschefen till institutionen för vård och omsorg, IVO.

Rutiner för avvikelshantering finns i metodhandboken.

Hantering av klagomål och synpunkter

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9)

Elev, vårdnadshavare eller annan person kan anonymt lämna synpunkter eller klagomål på verksamheten. Synpunkter och klagomål om felaktigheter och brister bidrar till att utveckla verksamheten.

Synpunkter och klagomål kan dels fyllas i digitalt på kommunens hemsida under den gemensamma synpunktshanteringen, dels lämnas skriftligt till personal på skola, rektor eller till verksamhetschefen.

För att få svar/återkoppling ska e-postadress eller namn och postadress anges. Svar ges inom 10 arbetsdagar. Inkommen synpunkt/klagomål diarieförs och blir därmed allmän handling.

Samverkan för att förebygga vårdskador

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9)

Samverkan behövs för att förhindra skador, särskilt vid informationsöverföring mellan olika vårdgivare. Samverkan sker kontinuerligt mellan olika aktörer, internt och externt i olika former t.ex. med:

- Vårdnadshavare
- Skolläkare och övriga personalkategorier i skolan
- Barn-och ungdomspsykiatrisk klinik och Barn-och ungdomshabilitering i Kristianstad och Karlshamn angående somatiska kontroller på elever som medicinerar med vissa läkemedel
- Barnklinik, CSK
- Logopedimottagning, CSK
- Elevhälsans medicinska insats på andra skolor
- Barnhälsovård
- Vårdcentraler och mödrahälsovård
- Socialtjänst

Skolsköterskans och skolläkarens uppdrag

Elevhälsans medicinska insats (EMI), ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

EMI erbjuder samtliga elever minst fyra hälsobesök/hälsosamtal hos skolsköterska under grundskoletiden och ett hälsosamtal under tiden i gymnasieskolan. Dessa besök är både hälsoövervakande och hälsofrämjande. Tidig upptäckt av funktionssvårigheter, sjukdomar, hälsoproblem och/eller andra individuella behov eller ohälsa hos eleven kan identifieras. Eleven ges möjlighet att diskutera sin upplevda hälsosituation och skolsituation med skolsköterskan. Standardiserade mallar tillsammans med barnets individuella behov och frågor utgör en del av hälsosamtalen. Se bilaga 1.

Hälsobesök och hälsosamtalen är jämnt fördelade under skoltiden och görs i:

- Årskurs 1
- Årskurs 2
- Årskurs 4
- Årskurs 7
- Årskurs 1 på gymnasieskolan

Hälsobesöken omfattar en del allmänna hälsokontroller som t.ex. vikt-, längd-, syn-, hörsel- och ryggkontroll och bygger på klinisk identifikation och screeningundersökningar. Även pubertetsbedömning utförs.

I enlighet med hälso- och sjukvårdslagen gör EMI bedömning utifrån sin kompetens i förhållande till den enskilde elevens behov och remitterar och/eller hänvisar vid behov vidare till annan instans, t.ex. barnläkare, annan specialistläkare, primärvård eller barn- och ungdomspsykiatri. Kontakt med och återkoppling till vårdnadshavare är av stor vikt.

EMI utför även (Se bilaga):

- Omfattande samtal och hälsosamtal

- Enklare sjukvårdsinsatser.
- Vaccinationer, enligt Socialstyrelsens fastställda program.
- Kompletteringsvaccinationer enligt svenskt vaccinationsprogram.

EMI deltar i skolornas elevhälsoarbete med medicinsk kunskap.

EMI ställer frågor om våld och kränkningar vid hälsosamtal, vilket gör att fler våldsutsatta elever upptäcks.

Grundläggande för patientsäkerhet och kvalitet inom all hälso- och sjukvård, är dokumentation av elevens symtom, besvär och behov samt professionens bedömning och vidtagna åtgärder. Dokumentation i patientjournalen är av största vikt för god uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Efter samtliga vårdnadshavares medgivanden, inhämtas journal från elevhälsans medicinska insats från eventuella tidigare skolor. Vid överföring av journal mellan skolor, dokumenteras alltid medgivandet från vårdnadshavare i journalen. Journalen överförs oftast elektroniskt till elevens aktuella journal via en digital inläsningsfunktion. Är inte journalsystemen kompatibla, får scanning av pappersdokumenten utföras.

Vårdnadshavares delaktighet

Information om EMI ges på föräldramöten och via lärplattformen InfoMentor. Det finns även information på kommunens hemsida. EMI bedriver frivilliga insatser för elever. Eleven har rätt att själv söka vård hos personal från elevhälsans medicinska insats. Kontakt tas med vårdnadshavare i de fall där personalen bedömer att det behövs. Information till elev och vårdnadshavare är en viktig del i arbetet med patientsäkerhet. Tystnadsplikt ska brytas i vissa situationer, t.ex. vid misstanke om att barnet far illa.

Det är viktigt att uppmärksamma om behov av tolk behövs för att säkerställa att vårdnadshavare får korrekt information. Oftast används telefontolk i fysiska möten och samtal.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits under 2025 samt vilka åtgärder som genomförts för att öka patientsäkerheten

Medarbetare EMI

Samtliga tillsvidareanställda skolsköterskor i Bromölla kommun är specialistutbildade sjuksköterskor och har utbildning till distriktssköterska eller barnsjuksköterska. Under hösten, lämnade en skolsköterska in sin uppsägning för arbete i annan verksamhet. Ny skolsköterska har anställts och börjar sin tjänstgöring i mars 2026.

EMI deltar i regelbundna professionsträffar. Träffarna sker antingen fysiskt eller digitalt. Där förs kollegiala diskussioner med varandra och i vissa fall med skolläkare. Alla skolsköterskor deltar samtidigt.

Skolläkare, Martin Thorsén, är distriktsläkare och skolläkare. Dokument om när skolläkare ska kontaktas följs. Skolläkare gör medicinska bedömningar, remitterar till hälso-och sjukvården och träffar elever för inskrivning i anpassad skola. Vid behov, bedömer och planerar skolläkare vaccination för elever utanför det ordinarie barnvaccinationsprogrammet tillsammans med ansvarig skolsköterska.

Årshjul

Under läsåret återkommer ett antal händelser som ligger till grund för det systematiska kvalitetsarbetet och skolsköterskans arbete. Arbetet åskådliggörs via två övergripande årshjul (F-6 och 7–9). Se bilaga 2.

Metodhandbok

För att säkerställa insatser och arbeta enhetligt, är metodhandboken ett verktyg för skolsköterskor och skolläkare i det dagliga arbetet. Här finns övergripande dokument och riktlinjer som syftar till att elevhälsans medicinska insats i Bromölla kommun ska uppnå en hög patientsäkerhet och god kvalitet. Metodhandboken finns tillgänglig på kommunens intranät och gör det lätt för berörd personal att ta del av rutiner och riktlinjer som gör att alla kan arbeta mer likartat.

Metodboken har uppdaterats kontinuerligt med hjälp av kommunens webbansvarige personal.

Journalföring

- Dokumentationsmallar och checklistor i journalsystemet PMO är reviderade.
- Viss skriftlig information efter genomförda besök skickas hem via post till vårdnadshavare.
- Riktlinje för intern journalgranskning följs. Syftet är att stärka patientsäkerheten och utveckla dokumentationens innehåll och kvalitet. Resultatet efter genomförd granskning, används som vägledning. Journalgranskning ska ske minst en gång/läsår och om särskilda händelser uppstått. Samtliga skolsköterskor ska närvara vid granskningen.
- Riktlinje för dokumentation och journalföring för barn med skyddad identitet följs.
- När samtycke för journalöverföring finns, skickas journal till mottagande skolsköterska via digital överföring mellan PMO och andra journalsystem t.ex. Prorenata. I de fall det inte fungerar att skicka journal elektroniskt, skickas pappersjournal via post.
- Medicinsk elevhälsa, dokumenterar enbart i professionsjournalen i PMO.
- Digital samtyckesfunktion i PMO används inför vaccinationer, beställning av journalkopior från arkivservice i Lund och vid övriga journalöverföringar. Samtycket ges av vårdnadshavare via Bankid. Det administrativa arbetet förenklas och säkerställs.
- Riktlinje för uteblivet hälsosamtal eller då barnet tackat nej till hälsosamtal har uppdaterats. Eleven ska erbjudas maximalt 3 besök på grundskolan och 2 besök på gymnasieskolan om inte synnerliga orsaker föreligger. Om barnet uteblivit från alla erbjudna tider, ska vårdnadshavare kontaktas via telefon och post.
Dokument-Brev/Kallelser-Uteblivet hälsosamtal. Dokumentation sker i barnets journal.

I och med att barnet uteblivit, har barnet gått miste om kontroll av längd, vikt, rygg och hälsosamtal. Det innebär att EMI inte kan bedöma barnets hälsa, tillväxt och ryggstatus och därmed inte ta ansvar för den fortsatta utvecklingen och hur det i så fall påverkar barnet. EMI kan inte heller ta ansvar för ett barns vaccinationsstatus om återkoppling uteblir från vårdnadshavare eller elev vid erbjuden vaccination.

- Digitala enkäter tillämpas vid hälsosamtal i årskurs 4, 7 och åk 1 på gymnasieskolan.

Eleven loggar in med sitt personnummer och en personlig kod till enkäten. Enkäten sparas i journalen. Statistik kan följas på gruppnivå.

Informationssäkerhetsplan och systematisk logguppföljning av journalsystemet

Loggkontroll görs för att säkerställa patientintegritet och förhindra obehörig åtkomst i dokumentationssystemet. Loggkontroller i PMO har utförts regelbundet av chefen för centrala elevhälsan, tillika verksamhetschef enligt HSL tillsammans med MLA.

Kontrollrutinen innebär

- Systematisk stickprovskontroll, 2 användare loggas var fjärde månad
- *Vid vårdnadshavares begäran om loggutdrag*
- Kontroll vid eventuell misstanke om obehörig åtkomst

Granskningsprotokoll förs på särskild blankett och arkiveras i minst 2 år.

Granskningsresultatet kategoriseras i:

- Inget anmärkningsvärt
- Individuell utredning
- Central utredning

Bedöms något som oklart görs utredning av chefen för centrala elevhälsan i rollen som verksamhetschef enligt HSL.

Nationell patientöversikt (NPÖ)

NPÖ är infört och är en nationell IT-tjänst, där berörd skolsköterska kan ta del av journalinformation från olika vårdgivare (t. ex barnvårdscentral/BVC, vårdcentral och region), vilket ger en helhetsbild av elevens vård och en mer komplett bild av elevens hälsa. Tjänsten ger tillgång till bl.a. journalanteckningar, diagnoser samt laboratoriesvar och tillhandahålls av Inera. För åtkomst krävs giltigt SITHS-kort och aktuell patientrelation.

Se även:

[Lag \(2022:913\) om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation | Sveriges riksdag](#)

[Sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation – samlat stöd för vårdgivare och omsorgsgivare – Socialstyrelse n](#)

Medicinsk utrustning

Medicinteknisk utrustning är våg, blodtrycksapparat och audiometer. Service och underhåll av medicinteknisk utrustning utförs av medicinskteknisk ansvarig person från specifikt företag en gång/år.

Vaccinationer

Målet är att alla barn som lämnar grundskolan skall ha ett fullständigt vaccinationsskydd. Vaccinationer är frivilliga.

- Ordination av vaccination ska göras innan vaccinationstillfället på respektive skola av behörig skolsköterska eller skolläkare och dokumenteras i journalsystemet.
- Varje skolsköterska är huvudansvarig för elever på sin skola samt att aktuellt ordinationsschema följs. Diskussion tas med skolläkare vid oklara ärenden.
- Huvudansvarig skolsköterska vaccinerar eleven.
- Alla vaccinationer sker alltid tillsammans med annan skolsköterska eller skolläkare närvarande.
- Inför alla vaccinationer måste vårdnadshavare ge samtycke. Finns det flera vårdnadshavare måste båda lämna sitt samtycke. Vårdnadshavare signerar samtycke genom att följa en länk och identifiera sig med bankid. För de vårdnadshavare som inte har bankid, ges skriftligt samtycke på särskild blankett.
- Om vårdnadshavare tackat nej till erbjuden vaccination, erbjuds barnet ny vaccination vid nästkommande vaccinationstillfälle enligt barnvaccinationsprogrammet. Vårdnadshavare erbjuds även samtal med skolläkare.
- Vaccinationer erbjuds enligt nationella barnvaccinationsprogrammet i årskurs 2, 5 och 8 samt då individuella vaccinationsordinationer gäller.

Skärande/stickande riskavfall

Riskavfall hanteras av verksamhetsvaktmästare då avfallet behöver lämna skolan. Beställning av tjänsten görs på intranätet, Navet.

Inskrivning i anpassad skola

Riktlinje för mottagande i anpassad skola följs. Om barnet inte har annan medicinsk kontakt, som kan skriva intyg inför inskrivning, görs detta av skolläkare. Skolläkare träffar alla barn, som hen skriver intyg till.

Föreläsning, utbildning och möte

EMI har deltagit i digitala och fysiska föreläsningar och utbildningar både i och utanför verksamheten kring:

- Nyheter om vaccinationer mot Humant papillomvirus, HPV
- Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF)
- Islam
- Information om brott online från Säkra Varje Unge
- Våld mot barn från Barnafrid, nationellt centrum för kunskap om våld mot barn
- Hedersrelaterat våld och förtryck
- Skolsäkerhet
- Motiverande samtal kring barn med övervikt

Primärvård, Barnhälsovård och övrig samverkan kring barns hälsa

Samtliga skolsköterskor har kontakt med distriktssköterskor inom barnhälsovård då barnet börjar skolan. Skolsköterskor har möjlighet att remittera till primärvården i Bromölla.

Studiebesök har gjorts på BUP i februari och på Barnahus Nordöstra Skåne i mars. Till Barnahus kommer barn som misstänks ha blivit utsatta för misshandel, barnfridsbrott eller sexuella övergrepp.

Fördjupat samarbete med *barnkliniken*s Må Bra-team är etablerat. Må Bra-teamet är en specialiserad vårdenhets som hjälper barn med fetma och isoBMI>30. Skolsköterska kan remittera till Må Bra-teamet. Studiebesök på Må Bra-teamet gjordes i februari.

Samtliga skolsköterskor deltog i 2025 års kongress för skolsköterskor i Malmö där temat var Kropp, knopp och hopp. Vi fick ta del av det senaste inom områden som sömn, huvudvärk, sexuell hälsa, NPF och andra viktiga ämnen.

Skolsköterskor har tagit del av information och kunskapsstöd från Länsstyrelsen Östergötland genom Nationellt centrum för hedersrelaterat våld och förtryck. Från den 1 januari 2026 finns den nationella samordningen mot hedersrelaterat våld och förtryck (NSHRV) hos Jämställdhetsmyndigheten. NSHRV ansvarar för att samordna det nationella arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och barnäktenskap, tvångsäktenskap och könsstympning av flickor och kvinnor.

Skolsköterskor har även medverkat i:

- Arbete i PEP-kommun
- Utformning av egenvårdsplan i skolan för barn med diabetes.
- Utbildning i Första Hjälpen (LÄBC- Läge, Andning, Blödning, Cirkulation).
- Utbildning i Första Hjälpen, psykisk hälsa (MHFA-Mental Health First Aid), där en skolsköterska är huvudinstruktör för samtlig personal i Bromölla kommuns verksamhet.

Nätverk för Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska

Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska (MLA) i Bromölla ingår i ett nätverk där elevhälsans MLA från Bromölla, Osby, Östra Göinge, Kristianstad och Hässleholm medverkar. Nätverket träffats fysiskt 3–4 gånger under året. I nätverket har metodhandbok, arbetssätt, metoder, riktlinjer, rutiner, lagar och andra viktiga och aktuella ämnen diskuterats.

Måltidsverksamhet

Under 2025 har samtliga skolsköterskor träffat enhetschef för måltidsservice för ett fördjupat samarbete. Skolsköterska kan efter medicinsk bedömning skriva intyg för behov av Anpassad matsedel till elev. Bedömning görs efter kontroll av tillväxt i kombination av elevens anpassningsbehov av måltider på grund av tex fysiska, kognitiva eller utvecklingsbetingade funktionsnedsättningar.

Allt patientsäkerhetsarbete, all ny kunskap, rutin och information används av EMI i hälsosamtal, samtal och möten dagligen med barn och vårdnadshavare.

Avvikelser 2025

Under 2025 har 1 intern avvikelse rapporterats och 2 externa avvikelser har inkommit. Intern avvikelse gällde sms, som skickats till vårdnadshavares arbetstelefon istället för till

dennes privata telefon. Externa avvikelser gällde oklar dokumentation av vaccinationsstatus på elever som gått i Bromölla kommuns skola kortvarigt.

Samtliga avvikelser har åtgärdats och omhändertagits enligt verksamhetens rutiner.

Inga allvarliga händelser har rapporterats.

Övergripande mål och strategier för kommande år

Introduktion av ny skolsköterska.

Följa elevhälsoutredningen kring En förbättrad elevhälsa angående hälsobesök, insatser och tillgänglighet.

Samordning med Osby kommun kring nytt externt företag som ska kalibrera medicinskteknisk utrustning.

Utökad kunskap från NSHRV.

Bromölla _____

Håkan Ewerman

Verksamhetschef Centrala barn- och elevhälsan

Maria Nilsson

Skolsköterska med medicinskt ledningsansvar

Bilaga 1

Vanligaste kontakterna i EMI 2025

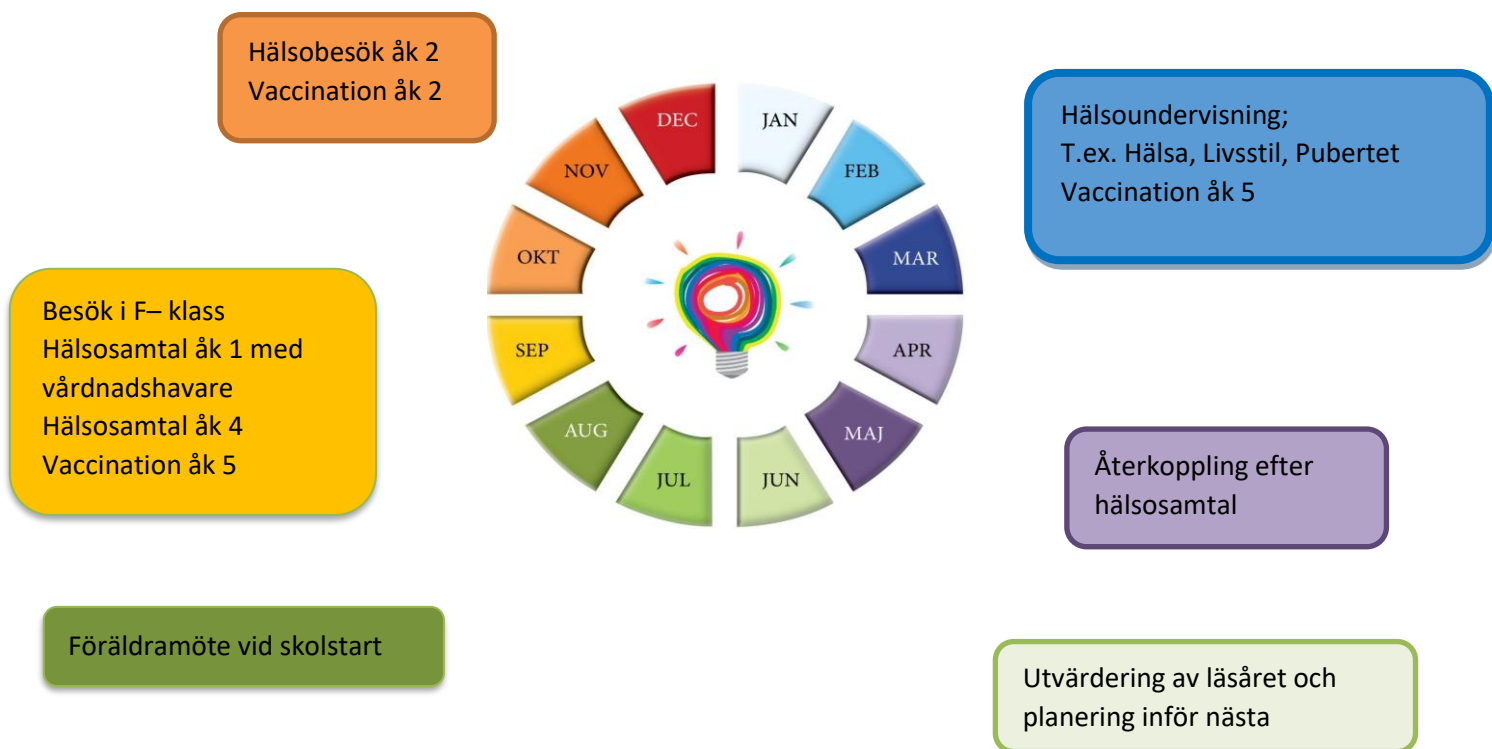
Kontakt	Totalt antal
Administration	1354
Besök inför hälsosamtal	36
Hälsosamtal	522
Medicinsk kontroll	158
Oplanerat besök	455
Planerat besök	371
Samtal	165
Telefon	211
Vaccination	512

Antal som tackat nej till erbjuden vaccination 2025

Skola	MPR Åk 2	HPV Åk 5	Triaxis Åk 8
Alvikensskolan	1	2	
Dalaskolorna		3	
Edenryd, Näsum, Gualöv skola		4	
Humleskolan/Gymnasiet		1/1	3

Bilaga 2

Skolsköterskans årshjul för årskurs F-6

Skolsköterskans årshjul för årskurs 7-9

